

**Nr 141. Delårsbokslut och helårsprognos 2013 för Uppsala kommun
KSN-2013-0776**

Kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna delårsbokslutet och fastställa resultat- och balansräkning per 30 april 2013 enligt *ärendets bilaga 1*.

Anmäls att kommunstyrelsen för egen del beslutat

att anmäla helårsprognos för 2013 upprättad per 30 april till kommunfullmäktige,

att uppmana samtliga nämnder som prognostiserar underskott att vidta åtgärder för att uppnå ekonomi i balans redan 2013,

att särskilt uppdra åt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, nämnden för hälsa och omsorg, plan- och byggnadsnämnden samt gatu- och samhällsmiljönämnden att snarast genomföra åtgärder för att anpassa verksamheterna till av kommunfullmäktige angivna ramar,

att särskilt uppdra åt styrelsen för vård och bildning att snarast genomföra nödvändigt omställningsarbete för att säkerställa konkurrenskraften, samt,

att de nämnder som enligt ovan fått särskilda uppdrag senast den 30 augusti 2013 skriftligt återrapporterar planerade och vidtagna åtgärder till kommunstyrelsen.

Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Frida Johnsson (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V) reserverar sig i form av särskilt yttrande enligt *bilaga A*.

Uppsala den 19 juni 2013

På kommunstyrelsens vägnar

Fredrik Ahlstedt/Astrid Anker

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Cecilia Forss, Liv Hahne, Magnus Åkerman (alla M), Mohamad Hassan, Cecilia Hamenius (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Frida Johnsson (båda MP) och Ilona Szatmari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Mats Gyllander, Christopher Lagerqvist, Simone Falk (alla M), Peter Nordgren (FP), Karin Ericsson (C), Bengt Westman, Irene Zetterberg (båda S), Rickard Malmström (MP) och Emma Wallrup (V).

Ärendet

Periodens redovisade resultat är 955 (86) miljoner kronor för Uppsala kommun. Värdet inom parentes avser föregående års redovisade resultat för motsvarande period. Underlag för delårsbokslut och årsprognos redovisas inklusive sammanfattande kommentarer i *ärendets bilaga 1*.

Helårsresultatet för Uppsala kommun prognostiseras till 845 (20) miljoner kronor. Den huvudsakliga orsaken till det positiva resultatet är försäljningen av verksamhetsfastigheter till tre helägda dotterbolag i Uppsala kommunkoncern. Om jämförelsestörande poster beaktas uppskattas resultatet till -141 (-152) miljoner kronor. Detta underskott är en effekt av svaga resultat i såväl produktionsstyrelsen för vård och bildning som i flera uppdragsnämnder.

Merparten av de uppdrag kommunfullmäktige lämnat till nämnderna förväntas bli genomförda under året.

Föredragning

Delårsbokslut för Uppsala kommun per 30 april 2013 framgår av *ärendets bilaga 1*. Kommunen förutses redovisa ett positivt helårsresultat, påverkat av omfattande reavinster efter bolagisering av verksamhetsfastigheter.

Den underliggande resultatprognosen från verksamheten efter jämförelsestörande poster indikerar emellertid ett underskott om -141 (-152) miljoner kronor. Underskottet blottar problem med kostnadsökningar utanför beslutade ramar i ett antal uppdragsnämnder samt ett svagt resultat och

omställningsbehov i styrelsen för vård och bildning. Problemet med ökande nettokostnader har funnits över flera år och åtgärder är nödvändiga för ekonomi i balans. Med nuvarande utveckling förutses att kommunfullmäktige i enlighet med kommunallagen tvingas fatta beslut åtgärder för återställande av eget kapital eftersom resultatet i balanskravsutredningen blir negativt.

Inom vissa nämnder har åtgärder redan påbörjats. Kommunstyrelsen bör understryka behovet att dessa snarast genomförs så att nödvändiga besparingar realiserar.

Respektive nämnds kommentarer till bokslut och årsprognos (nämndanalysen) finns i akten samt hos kommunstyrelsens sekreterare.

Bilaga A

S-, MP-, V-reservation i form av särskilt yttrande

Uppsala kommuns ekonomi missköts av de borgerliga partierna. Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet riktar hård kritik mot den styrande majoriteten med anledning av kommunens delårsprognos, som visar på ett stort underskott.

Nu pekar prognoserna på stora underskott 2013, vilket i sin tur för med sig ännu större underskott 2014, om inte kommunens ledning får kontroll på kostnaderna och ser över sina intäkter.

Den bristande kontrollen av ekonomin hotar välfärden. Det Uppsala behöver är en ekonomi i balans för att möjliggöra satsningar på jobb och utbildning. Det kräver större engagemang från majoriteten och finanskommunalrådet Fredrik Ahlstedt (M).

I budgetdebatten på kommunfullmäktige i juni pekade Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet på flera möjliga intäktsmöjligheter som kan stärka kommunens ekonomi. Då avfärdade den borgerliga alliansen förslagen. Med den ekonomiska kris Uppsala kommun nu är mitt inne i behöver majoriteten visa en större lyhördhet för att kunna göra rätt framtidssatsningar på utbildning, jobb och för klimat.

"Det går bra för Uppsala", hävdar finanskommunalrådet (M) och fortsätter styra mot stupet. Utan styrning av hur kommunen ska få en ekonomi i balans riskerar vi att få besparingar på de mest utsatta, personer med funktionsnedsättning och skoleleverna bland annat. Välfärden hotas med majoritetens politik.

Uppföljning per april 2013

Periodbokslut och helårsprognos

Sammanfattning

Kommunens redovisade resultat för perioden januari till april 2013 uppgår till 955 (86) mnkr. Av periodresultatet utgör 1 060 (0) mnkr realisationsvinster, huvudsakligen från bolagiseringen av kommunens verksamhetsfastigheter. Periodresultatet exklusive reavinster uppgår till -105 (86) mnkr. Helårsprognosen indikerar ett redovisat överskott om 845 (20) mnkr. Årets prognostiserade resultat med hänsyn till jämförelsestörande poster förväntas bli omkring -141 (-152) mnkr.

Skatter och kommunalekonomisk utjämning är på en marginellt högre nivå än planerat. Den bekymmersamma prognosen för 2012 är istället en samverkande effekt av höga kostnader hos uppdragsnämnder och Styrelsen för vård och bildning. Bland underskotten märks särskilt Styrelsen för vård och bildning med -151 mnkr, utbildnings och arbetsmarknadsnämnden med -34 mnkr, nämnden för hälsa och omsorg med -30 mnkr, gatu- och samhällsbyggnadsnämnden med -12,6 mnkr, fastighetsägarnämnden med -8,7 mnkr samt plan och byggnadsnämnden med -8,5 mnkr. Till detta läggs engångskostnader för sänkt diskonteringsränta för beräkning av pensionsskuld om motsvarande -63 mnkr och obudgerade kostnader för vinterväghållning om 34 mnkr.

Nämndernas samlade negativa resultat innebär att nettokostnaderna överskrider budget med drygt 350 mnkr, vilket motsvarar 3,9 procent. Jämfört med 2012 års utfall indikerar prognosen en nettokostnadsökning med 5,3 procent. Sedan 2008 har nettokostnaderna i genomsnitt ökat med 4,8 procent vilket ska jämföras med budgeterade 4,3 procent. Att nettokostnaderna är höga kan även illustreras med statistiskt från SKL. Den visar att Uppsalas samlade kostnader för gymnasieskola, äldreomsorg och barn och ungdomsvård är betydligt högre än vad som kan förväntas utifrån kommunens strukturella förutsättningar. Även inom förskola och vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning har Uppsalas nettokostnadsökningar varit relativt sett höga under en längre period.

Årets nettokostnadsökning om 5,3 procent innebär att utrymmet för kostnadsökning i IVE 2014 i princip redan är förbrukat. Den möjliga kostnadsökningen 2014 jämfört med budget är endast 0,9 procent. För att uppnå ekonomi i balans måste nettokostnaderna därför minska genom prioritering och omställning av verksamhet.

Sammanfattningsvis innebär prognosen att kommunfullmäktiges målsättning om ett resultat på 1,9 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning inte kommer att uppnås. En rimlig förväntan är att resultatet förbättras något i förhållande till prognosen. Om inte resultatet förbättras väsentligt kommer kommunfullmäktige enligt kommunallagen sannolikt behöva fatta beslut om en plan för återställande av eget kapital under perioden 2014-2016.

Värden inom parantes avser föregående års redovisade resultat för motsvarande period.

Resultatmålet uppnås inte

	Utfall 2011	Utfall 2012	Prognos 2013
<i>Alla belopp i miljoner kronor</i>			
Redovisat resultat	92	20	845
<i>Andel av skatt och keu</i>	<i>1,0%</i>	<i>0,2%</i>	<i>9,2%</i>
Netto reavinst/förlust vid bolagisering			-1 012
Netto reavinst/förlust övrigt	-16	-13	-3
Mark och exploatering, nettoresultat	-12	-68	-39
Återbetald arbetsmarknadsförsäkring (AFA)	-17	-135	
Justering diskonteringsränta pension (RIPS)	51		63
Aktieägartillskott GUC AB		14	
Medfinansiering av Citybanan		30	5
Resultat korrigerat för extraordinära och jämförelsestörande poster	99	-152	-141

Delårsbokslutets prognostiserade helårsresultat uppgår till -141 (-152) mnkr exklusive reavinster. Årets redovisade resultat förutses bli omkring 845 (20) mnkr. Det stora positiva resultatet är en effekt av reavinster vid försäljning av verksamhetsfastigheter i samband med bolagiseringen.

På intäktssidan följer utfallet budget väl, en positiv avvikelse om 7-8 miljoner kronor (knappt en promille) förutses för de totala intäkterna från skatt och kommunalekonomisk utjämning som uppgår till 9 172 miljoner kronor.

Det underskott som prognosen visar har sitt ursprung i kostnadsökningar. Uppdragsnämnderna förbrukar mer resurser än de tilldelats i budget samtidigt som produktionsstyrelsen för vård och bildning (inklusive verksamheten från den tidigare nämnden för självstyrande kommunala skolor) har för hög kapacitet, olönsamma avtal och stora omställningskostnader.

Att kostnaderna inom kommunens nämnder ökar snabbare än verksamhetens intäkter och vad som anvisats av kommunfullmäktige är en tendens som varit synlig i många år. Sedan 2008 har nettokostnaderna årligen ökat med i genomsnitt 4,8 procent att jämföra med budgeterade 4,3 procent. Ökningarna av kostnader har alltså möjliggjorts av en stark och positiv utveckling av skatteintäkterna, ett statligt konjunkturstöd samt återkommande obudgeterade intäkter. I den senare gruppen kan särskilt reavinster om 293 mnkr, återbetalda försäkringspremier om 235 mnkr och ett resultat från den egna produktionen om 48 mnkr nämnas. Sedan 2008 har skatteintäkter utöver budget och engångsintäkter uppgått till omkring 1 250 mnkr vilket motsvarar en årlig genomsnittlig finansiering över plan med 250 mnkr.

Nuvarande nettokostnadsutveckling är inte hållbar eftersom den överstiger skatteintäkternas utveckling. En anpassning av samtliga nämnder till beslutad IVE nödvändig för ekonomi i balans. De engångsintäkter som förekommit under de senaste åren kan inte förväntas rädda resultatet framöver. För 2014 finns ett

rykte om ytterligare återbetalningar från AFA-försäkring som inte vägts in i prognosen. Däremot har ett positivt resultat från mark och exploateringsverksamheten tagits upp i prognosen med 39 mnkr. Vid sidan av detta saknas indikationer om ytterligare intäkter. Mot denna bakgrund och kännedom om förväntade förändringar i volym med hänsyn till demografisk utveckling är slutsatsen att omedelbar prioritering i kommunens verksamhet är nödvändig.

Om prognosen uppfylls kommer kommunfullmäktige enligt kommunallagen tvingas redovisa en plan för återställande av eget kapital inom en treårsperiod. Vissa av kostnaderna kan undantas från återställandekravet genom åberopande av synnerliga skäl, exempelvis bör detta kunna gälla de 63 mnkr som är en effekt av sänkt diskonteringsränta.

Signifikanta underskott

Inom ramen för helårsprognosen ryms flera signifikanta avvikelser för enskilda nämnder och styrelser. Avvikelser med störst påverkan på totalresultatet framgår av tabell och kommentarer nedan.

	Utfall 2012	KF bdg 2013	Prognos 2013
<i>Alla belopp i miljoner kronor</i>			
Kommunstyrelsen och valnämnden	80,4	0	51,7
<i>därav reavinster</i>	<i>64,8</i>	<i>0</i>	<i>43,1</i>
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	-80,8	0	-34,0
Nämnden för hälsa och omsorg	-14,8	0	-30,0
Gatu- och samhällsmiljönämnden	15,5	0	-12,6
Fastighetsägarnämnden	3,4	0	1 003,1
<i>därav reavinster</i>	<i>14,8</i>	<i>0</i>	<i>1 011,9</i>
Plan och byggnadsnämnden	-6,3	0	-8,5
Övriga uppdragsnämnder	-7,8	0	-7,4
Totalt KS och uppdragsnämnder	-10,5	0	962,3
Styrelsen för vård och bildning	-103,1	0	-151,1
Styrelsen för teknik och service	33,4	0	7,9
Prod.nämnden för självst. kommunala skolor	-18,6	0	0,0
Totalt produktion	-88,3	0	-143,2
Resultat uppdrags- och produktionsverks.	-98,8	0	819,1
Finansförvaltningen	118,9	174	25,7
<i>därav diskonteringsränta pension (RIPS)</i>	<i>-</i>	<i>0</i>	<i>-63,0</i>
<i>därav tillhandahållprocessen</i>	<i>-</i>	<i>0</i>	<i>-15,5</i>
<i>därav vinterväghållning</i>	<i>-38,0</i>	<i>0</i>	<i>-34,0</i>
Redovisat resultat	20,1	174	844,8
Jämförelsestörande poster			
<i>Netto reavinst/förlust vid bolagisering</i>	<i>0,0</i>	<i>0</i>	<i>-1 011,9</i>
<i>Netto reavinst/förlust övrigt</i>	<i>-13,5</i>	<i>0</i>	<i>-2,8</i>
<i>Mark och exploatering, nettoresultat</i>	<i>-68,0</i>	<i>0</i>	<i>-39,0</i>
<i>Återbetald arbetsmarknadsförsäkring (AFA)</i>	<i>-135,0</i>	<i>0</i>	<i>0,0</i>
<i>Justering diskonteringsränta pension (RIPS)</i>	<i>0,0</i>	<i>0</i>	<i>63,0</i>
<i>Aktieägartillskott GUC AB</i>	<i>13,8</i>	<i>0</i>	<i>0,0</i>
<i>Medfinansiering av Citybanan</i>	<i>30,2</i>	<i>0</i>	<i>5,0</i>
Resultat efter jämförelsestörande poster	-152,5	174	-140,9

Styrelsen för vård och bildning rapporterar en helårsprognos om -151 (103) mnkr. Prognosen utgår från ett worst case scenario som sannolikt inte uppfylls. Den enligt nämnden möjliga förbättringen är emellertid inte större än 43 mnkr, motsvarande ett resultat

omkring -108 mnkr. En starkt bidragande orsak till resultatet är överkapacitet kombinerat med avtal där ersättningar inte räknats upp i takt med de prisförändringar verksamheten utsätts för. Den pedagogiska verksamhetens underskott utmärker sig särskilt, med en helårsprognos om -107 mnkr. I styrelsens resultatprognos ingår fullmäktiges avkastnings- och effektivitetskrav om 2,6 procent av omsättningen, eller omkring 125-130 mnkr. Detta krav bedömdes rimligt då budget antogs, bland annat mot bakgrund av att personalomkostnaderna sänktes med 3,63 procent (beräknas för vård och bildning motsvara omkring 120 mnkr på årsbasis). Sänkningen är en konsekvens av en förändrad finansieringsmodell för kommunens historiska pensionsskuld.

Nämnden för utbildning och arbetsmarknad prognostiserar ett fortsatt underskott för ekonomiskt bistånd omkring -55 (81) mnkr. En del av detta är strukturellt betingad genom underskattad budget medan underskottet i övrigt beror på höga handläggningskostnader och höga kostnader för hantering av bostadssociala frågor. I Uppsala kommun råder sedan lång tid bostadsbrist samtidigt som andelen personer med bistånd till boende är bland de högsta i landet. Det ger höga kostnader för kommunen eftersom behov ofta måste tillgodoses med dyra lösningar. Nämnden har emellertid påbörjat åtgärder för att åtgärda handläggningskostnaderna avseende ekonomiskt bistånd. Genom besparingar i nämndens övriga verksamheter reduceras det totala förväntade underskottet från -55 mnkr till omkring -30 mnkr.

Nämnden för hälsa och omsorg prognostiserar ett helårsresultat om -30 (-14,8) mnkr. Orsaken är främst att lagstadgade insatser enligt LSS och LASS samt SOL och HSL genererar högre kostnader än förväntat. En anledning är volymtillväxt i gruppen vuxna med behov av stöd, men framförallt är orsaken att kostnaderna på individnivå ökar, bland till följd av Eget val.

Plan och byggnadsnämnden prognostiserar ett resultat om -8,5 (-6,3) mnkr. En bidragande orsak till underskottet är förhållandevis låga bygglovstaxor. En anpassning av taxorna till SKL:s rekommenderade nivåer skulle innebära ekonomi i balans för nämnden.

Fastighetsägarnämnden redovisar justerat för de reavinsten som uppstår som en effekt av bolagisering av verksamhetsfastigheter en helårsprognos om -8,7 (3,4) mnkr. Det negativa resultatet förklaras av pågående projekt och investeringar som inte kunnat överföras till fastighetsbolagen och därför tagits som kostnader i nämnden i samband med att den upphör.

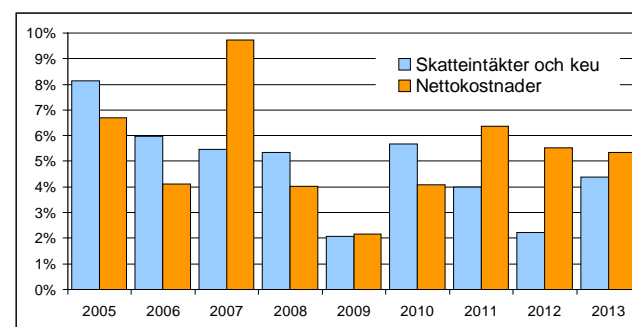
Gatu- och samhällsmiljönämnden förutser ett helårsresultat om -12,6 (15,5) mnkr. Bakgrunden är en snörik och besvärlig vinter med höga kostnader för vinterväghållning. Detta underskott bärs dock till största del av finansförvaltningen som bidrar med 90 procent av ej budgeterade kostnader. Vidare är prognosen för färdtjänst -7,9 mnkr, att jämföra med större överskott tidigare år. Anledningen är ett ökat resande med specialfordon och att fler resor görs utan att fordonet delas mellan resenärer.

Finansförvaltningen, det vill säga verksamheter och åtaganden som inte faller under en dedikerad nämnd, förutser ett överskott om 26 (119) mnkr. Detta är sämre än budgeterade 174 mnkr. Orsaken till den sämre prognosen är huvudsakligen sänkningen av diskonteringsräntan för pensionsskulden som ger en resultat effekt om -63 (0) mnkr, underskottstäckningen för vinterväghållning om 34 (38) mnkr och kostnader för kompensation till internhyressystemet om 15,5 (0) mnkr.

Pensionsutbetalningarna på pensioner intjänade före 1998 är ett åtagande inom finansförvaltningen som ökar för att nå sin kulmen 2026. Då beräknas utbetalningarna uppgå till 257 mnkr, jämfört med omkring 175 mnkr 2012. Utbetalningarna följer prognosen men innebär naturligtvis en ansträngning på kommunens ekonomi. Årets utbetalning förväntas uppgå till 176 mnkr vilket motsvarar 1,9 procent av intäkter från skatter och kommunalekonomisk utjämning.

Ingen nämnd eller verksamhet redovisar signifikant bättre resultat än vad som förutsågs i budget. Ett förväntat positivt resultat från mark- och exploateringsverksamheten om ca 40 mnkr i prognosen kan dock nämnas. Markinköp, förädling och försäljning sker löpande men är kringgärdat med stora osäkerheter varför det inte räknas in som del av kommunens löpande driftsbudget.

Nettokostnader ökar snabbare än skatter

Enligt den senaste prognosen från Sveriges kommuner och landsting (SKL) förväntas intäkterna från skatter och kommunalekonomisk utjämning öka med 4,5 procent jämfört med 2012. Detta förklaras av en

skatteunderlagstillväxt om 3,4 procent, vilket är 0,1 procentenheter högre än antagandet i budget 2013. Den förbättrade tillväxten beror på att sysselsättningen utvecklades starkare än förväntat under senare delen av 2012.

Till följd av en längre period med i stort sett oförändrad sysselsättning räknar SKL med blygsammare ökning av skatter och kommunalekonomisk utjämning åren 2014 till 2017. År 2014 förväntas en ökning med 2,4 procent och 2015 med 3,3 procent. Det dröjer till 2017 innan intäkterna från skatter och kommunalekonomisk utjämning uppvisar en tillväxt över 4,0 procent. Därtill kommer Uppsala de närmaste tre åren förlora sammanlagt 223 mnkr i kommunalekonomisk utjämning under infasningen av det förändrade utjämningsystemet och 120 mnkr 2017 efter infasningen. I ljuset av detta blir den prognostiserade nettokostnadsökningen på 5,3 procent oförenlig med god ekonomisk hushållning.

Nettokostnaderna fortsatt högre än budget

År 2003 fick organisationen i Uppsala kommun sin nuvarande form. Sedan dess har de så kallade strukturjusterade standardkostnaderna¹ ökat med i genomsnitt 2,5 procent per år. Under samma tidsperiod ökade kommunens egentliga nettokostnad för verksamheten med i genomsnitt 3,1 procent. Uppsalas kostnader har därmed ökat i en snabbare takt än vad de demografiska och socioekonomiska förutsättningarna krävt. Uppsala har gynnsammare strukturella förutsättningar än ett genomsnitt av jämförbara större städer, men visar ändå samma kostnadsutveckling.

Gymnasieskola, äldreomsorg och barn- och ungdomsvård är exempel på verksamheter där kostnaderna är högre än vad som fordras av de strukturella förutsättningarna. Andelen barn och unga i Uppsala kommun med placering utanför hemmen är bland de högsta bland jämförbara kommuner. År 2011 var Uppsalas kostnader för gymnasieskola 8 procent högre, äldreomsorg 10 procent högre och barn och ungdomsvård 13 procent högre än vad de strukturella förutsättningarna fordrade. Denna avvikelse från den strukturjusterade standardkostnader motsvarar merkostnader om totalt 280 mnkr.

Förskoleverksamheten och äldreomsorgen är bland de verksamheter som under perioden genomgått en

stor utbyggnad. Servicegraden i förskolan (andelen barn med förskoleplats i den möjliga gruppen) har ökat med 2 procentenheter vilket möjliggjorts tack vare ett tjugotal nya förskolor. Marginalkostnaden för de tillkommande platserna har varit hög, framförallt vad avser lokaler. Verksamheten har de senaste fem åren haft en årlig nettokostnadsökning på 6 procent. Uppsalas kostnad per inskrivet barn är förhållandevis hög, nära 130 000 kronor, en årlig ökning med 3,9 procent sedan 2008.

Inom äldreomsorgen har den totala servicegraden för 80 år och äldre ökat med 0,7 procentenheter de senaste fem åren genom ett antal nya äldreboenden. En del av merkostnaden för äldreomsorgen i Uppsala kommun beror dock på att kommunen bedriver verksamhet som i många andra kommuner bedrivs av landstinget.

Kostnaderna för LSS per invånare har de senaste tio åren haft en årlig ökning på 4 procent. Orsaken är att LSS tillämpats i högre grad. Per brukare har kostnaden under tiden ökat med drygt 5 procent i genomsnitt. De ökande kostnaderna inom vård och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning beror på ett antal reformer samt omställningsbehov inom den egna produktionen.

Merparten av kostnadsökningen i välfärdstjänsterna beror på att kommunens egen produktion haft svårigheter att anpassa sin verksamhet till den ökande konkurrensen från privata aktörer samt de demografiska förändringarna. Omställningsbehoven är tydligast inom grund- och gymnasieskolan som fortsätter att dras med omställningskostnader till följd av vikande antal elever och växande konkurrens från fristående skolor.

Årets prognostiserade nettokostnadsökning om 5,3 procent innebär att utrymmet för kostnadsökning i IVE 2014 i princip redan är förbrukad. Den möjliga kostnadsökningen 2014 jämfört med budget är endast 0,9 procent. För att uppnå ekonomi i balans måste nettokostnaderna minska vilket kan vara möjligt genom olika kombinationer av lägre kostnader och högre avgifter.

Förändrad finansiell position

Volymen i kommunens finansförvaltning har ökat väsentligt som en följd av bolagiseringen av verksamhetsfastigheterna. Bokförda värden av fastigheter har ersatts av finansiella tillgångar som huvudsakligen vidareutlånas genom revers till de bolag som förvärvat fastigheterna. Finansnettot och bruttoomslutningen ökar som en effekt av transaktionerna. På motsvarande vis minskar avskrivningar och intern-

¹Strukturjusterad standardkostnad beror av förutsättningar som kommunen inte kan påverka. Den tar hänsyn till befolkningsförändringar, förändring i demografi, samt pris- och lönekostnadsutveckling och är därför ett intressant jämförelsemått för varje kommun. Källa: kolada.se

räntor genom överföringen av fastigheter till aktiebolagen.

Merparten av uppdragen verkställs

Nämnderna förutser i sin rapportering att uppdrag och direktiv i allt väsentligt kommer att uppnås.

I IVE 2013-2016 gav kommunfullmäktige uppdragsnämnderna och produktionsstyrelserna 23 uppdrag och 6 direktiv att verkställa under verksamhetsåret 2012. Arbete pågår med att genomföra merparten av uppdragen och direktiven.

Osäkerhet i prognosen

Det finns osäkerheter i prognosen. Dessa kan uttryckas som ett resultatspann om 157 mnkr baserat på nämndernas bästa och sämsta scenario för helårsresultatet. Detta innebär att redovisade resultatet kan variera från 750 mnkr till 906 mnkr. Exklusive reavinster och jämförelsestörande poster förväntas resultatet variera mellan som bäst -80 mnkr till -237 mnkr.

Utanför prognosen finns ett rykte om ytterligare återbetalning från AFA-försäkring som kan bli aktuell under året. Storleken på en sådan återbetalning beror på antalet år som återbetalas. Ett beslut om återbetalning skulle innebära en resultatförbättring med minst 70 mnkr i förhållande till vad som framgår av denna rapport.

En rimlig förväntan är att resultatet förbättras i förhållande till avgiven prognos. Nämnder och styrelser tenderar att vara försiktiga i bedömningen av sina resultat i samband med aprilprognosen. Med detta som bakgrund gör kommunledningskontoret bedömningen att resultatet snarare blir bättre än prognosens 845 mnkr inklusive reavinster och -141 mnkr exklusive reavinster och jämförelsestörande poster. Samtidigt understryks att resultatet är allvarligt och kräver åtgärder för att bibehålla kommunens ekonomi i balans.

Resultaträkning

Resultaträkning (miljoner kronor)	Bokslut 201304	Bokslut 201204	Bokslut 2012	KF-budget 2013	Prognos 2013
Verksamhetens intäkter	4 579	605	2 094	2 030	6 016
Verksamhetens kostnader	-6 626	-3 500	-10 427	-10 850	-14 170
Av- och nedskrivningar	-70	-130	-391	-248	-209
Verksamhetens nettokostnader	-2 117	-3 024	-8 725	-9 068	-8 364
Skatteintäkter	2 755	2 632	7 870	8 304	8 265
Kommunalekonomisk utjämning	305	304	914	868	915
Finansiella intäkter	68	41	120	197	208
Finansiella kostnader	-56	-39	-159	-127	-179
Extraordinära poster	0	0	0		0
Resultat	955	-86	20	174	845

Balansräkning

Uppsala kommun (miljoner kronor)	Bokslut 201304	Bokslut 2012	Bokslut 201204
TILLGÅNGAR			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2 375	5 673	5 558
Maskiner och inventarier	419	449	380
Värdepapper andelar och bostadsrätter	2 888	1 966	1 953
Långfristiga fordringar	5 357	2 374	2 513
Summa anläggningstillgångar	11 038	10 463	10 404
Lager och omsättningsfastigheter	178	175	207
Kortfristiga fordringar	2 261	1 785	1 122
Kassa bank	10	179	32
Summa omsättningstillgångar	2 449	2 138	1 362
SUMMA TILLGÅNGAR	13 487	12 601	11 765
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ingående balans eget kapital	6 279	6 259	6 258
Periodens resultat	955	20	-86
Summa eget kapital	7 234	6 278	6 173
Pensionsskuld och särskild löneskatt	635	604	594
Övriga avsättningar	8	8	8
Summa avsättningar	643	613	602
Långfristiga skulder	1 335	1 861	2 291
Kortfristiga skulder	4 276	3 850	2 700
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	13 487	12 601	11 765
Ansvarsförbindelser			
varav borgen lämnad av Uppsala kommun	27	27	29
varav pensionsförpliktelser och löneskatt som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar	4 554	4 248	4 275

Resultat per nämnd

(miljoner kronor)	Bokslut 201304	Bokslut 201204	Prognos 2013	Bokslut 2012
Kommunstyrelsen	2	10	52	80
varav reavinster/förluster	3	0	43	65
Valnämnden	0	0	0	0
Namngivningsnämnden	0	0	-1	0
SUMMA NGN, KS, VLN	2	10	51	80
Barn- och ungdomsnämnden	-1	7	-3	19
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	-7	-30	-34	-81
Socialnämnden för barn och unga	-3	-8	-3	-11
Nämnden för hälsa och omsorg	-7	3	-30	-15
Äldrenämnden	16	-1	0	-11
Kulturnämnden inkl stadsarkivet	4	4	0	1
Idrotts- och fritidsnämnden	4	0	-1	-5
Gatu- och samhällsmiljönämnden	2	-8	-13	15
Fastighetsägarnämnden	1 055	5	1 003	3
varav reavinster/förluster	1 056	2	1 012	15
Plan- och byggnadsnämnden	-5	-8	-9	-6
Räddningsnämnden	0	-1	0	0
Miljö- och hälsoskydds-nämnden	8	1	0	1
Nämnden för serveringstillstånd och lotterier	0	0	0	0
Överförmyndarnämnden	-2	-1	0	-1
SUMMA UPPDRAGSNÄMNDER	1 065	-38	911	-91
Styrelsen för vård och bildning	-108	-78	-151	-103
Produktionsnämnden för självstyrande kommunala skolor	0	-16	0	-19
Styrelsen för teknik och service	-6	6	8	33
SUMMA PRODUKTIONSSTYRELSER/NÄMND	-114	-88	-143	-88
Finansförvaltningen	2	30	26	119
SUMMA KOMMUNEN	955	-86	845	20

Uppdragsnämndernas nettokostnader

(miljoner kronor)	Bokslut 2012	KF-Budget 2013	Prognos 2013	Avvikelse budget- prognos 2013
Politisk verksamhet	-77	-78	-80	-1
Infrastruktur, skydd m.m.	-452	-529	-495	34
varav reavinster	65	0	40	40
Fritid och kultur	-422	-429	-631	-202
Pedagogisk verksamhet	-4 036	-4 145	-4 136	10
varav förskola	-1 230	-1 270	-1 281	-11
varav skolverksamhet 6-15år	-1 878	-1 966	-1 959	7
varav gymnasie och vuxenutbildning	-928	-909	-896	14
Vård och omsorg om äldre och funktionshindrade	-2 843	-2 925	-2 959	-34
varav enl SoL och HSL	-1 850	-1 964	-1 946	17
varav förebyggande verksamhet	-96	-74	-100	-26
varav LSS och LASS	-896	-887	-912	-25
Individ- och familjeomsorg, familjerätt	-875	-823	-878	-55
Särskilt riktade insatser	-126	-140	-132	9
Affärsverksamhet och färdtjänst	-44	-62	-63	-2
varav reavinster	14	0	3	3
Kommunledning och gemensam verksamhet	-222	-177	1 027	1 204
Summa	-9 097	-9 309	-8 347	962

* Den lägre totala nettokostnaden i prognosen för 2013 är en effekt av reavinster vid försäljning av verksamhetsfastigheter från Fastighetsägarnämnden till helägda dotterbolag inom Uppsala Stadshuskoncern AB.